

АЙМАҚ АҚШАМЫ

№34 (147) ЖҰМА

26 қыркүйек 2025

САЯСИ-ҚОҒАМДЫҚ, ТАНЫМДЫҚ-САРАПТАМАЛЫҚ, АҚПАРАТТЫҚ-ЖАРНАМАЛЫҚ ГАЗЕТ

«ULYTAU ZHASTARY» ТҰРҒЫН ҮЙ БАҒДАРЛАМАСЫНА ҚАБЫЛДАУ ЖҮРГІЗІЛЕДІ

Бағдарлама 35 жасқа дейінгі облыс жастарына неғұрлым тиімді шарттармен тұрғын үй сатып алуға көмектеседі.

Ұлытау облысының әкімдігі «Отбасы банк» АҚ бірлесе отырып қол жетімді несиелер беру үшін 625 млн. теңге көлемінде қаражат бөлді.

Бағдарлама қатысушыларына жылдық несие мөлшерлемесі 5%-ды құрайды. Қарыздың ең жоғары сомасы – 20 млн теңге. Бастапқы жарна кем дегенде 10% болуы керек.

Бағдарламаға қатысуға өтінім беру Жезқазған қаласы, Алашахан даңғылы 1 мекенжайында орналасқан Азаматтарды қабылдау орталығында жүзеге асады.

Өтінімдер 2025 жылдың 29 қыркүйегі мен 3 қазан аралығында сағат 9.00 -18.00 дейін қабылданады.

Облөкім баспасөз қызметі

• ҚАРТТАР КҮНІ ҚАРСАҢЫНДА

70-тен АСҚАНҒА – 20 МЫҢ

Қазан айы Халықаралық Қарттар күні мерекесімен басталады. Жыл сайын жасы ұлғайған кісілер бұл күнді асыға күтеді. Өйткені, құрметке бөленеді, азды – көпті марапатқа кенеледі.

Сәтбаев қаласында қазіргі кезде жасы 70-тен асқан 3523 қария тұратын көрінеді. Міне, осы кісілердің әрқайсысына Қарттар күніне байланысты 20 мың теңгеден біржолғы әлеуметтік төлем төленеді. Мұны қала әкімдігі

ресми түрде мәлімдеді. Дұп – дұрыс. Үлкенге құрметтің үлкен – кішісі, аз-көбі болмайды. Ең бастысы - көңіл. Қариялар жасай берсін!

(Өз тілшімізден)

№ 6 бір мандаттық аумақтық сайлау округі бойынша шығып қалған депутатының орнына Сәтбаев қалалық мәслихатының депутаттығына кандидат болып тіркеу бойынша округтік сайлау комиссиясының ХАБАРЛАМАСЫ

2025 жылғы 24 қыркүйекте «Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңының 104-бабына сәйкес Сәтбаев қалалық мәслихатының депутаттығына шығып қалған депутатының орнына № 6 бір мандаттық аумақтық сайлау округі бойынша Рахметов Куандық Ажмағанбетович кандидат болып тіркелді, 1977 жылы туған, қызметі: төраға орынбасары, жұмыс орны: «Кәсіпқорған» салалық кәсіподағы, тұрғылықты жері: Ұлытау облысы, Сәтбаев қаласы, «Аманат» партиясының мүшесі, ұлты – қазақ.

СООБЩЕНИЕ

окружной избирательной комиссии о регистрации кандидатом в депутаты Сатпаевского городского маслихата вместо выбывшего по одномандатному территориальному избирательному округу № 6

В соответствии со статьей 104 Конституционного закона Республики Казахстан «О выборах в Республике Казахстан» 24 сентября 2025 года по одномандатному территориальному избирательному округу № 6 зарегистрирован кандидатом в депутаты Сатпаевского городского маслихата вместо выбывшего Рахметов Куандық Ажмағанбетович, 1977 года рождения, должность: заместитель председателя, место работы: отраслевой профсоюз «Кәсіпқорған», проживает в г.Сатпаев области Ұлытау, член партии «Аманат», национальность -казах.

КІТАПХАНА СӨРЕСІНДЕ «ТАМШЫ» ТҰР

«KitapTime – 2025» кітап фестивалі – ҚР Мәдениет және спорт министрлігінің қолдауымен Қазақстан Республикасының Ұлттық академиялық кітапханасы ұйымдастырған жалпыреспубликалық акция Жезқазған қаласында өзіндік ерекшелігімен есте қалды. Өйткені...

Бұл күні поэзиядағы өзіндік қолтаңбасы айқындалған, аппақ көңілімен ақсамал жыр төгіп жүрген жас ақын Медет Қарахметовтің «Тамшы» жыр жинағы оқырмандар олжасына айналды. Орталықтандырылған кітапхана жүйесінде кітаптың таныстырылымы болып, тұсауы кесілді.

Әдеби кешті «Ұлар» әдеби клубының жетекшісі, ақын Абай Ораз жүргізіп отырды. Кешке отауызды, орақтілді ақындар, зиялы қауым өкілдері және студенттер

қатысты.

Кеш барысында жас ақынның шығармашылығынан сыр шертетін «Жас жүректен төгілген жыр» атты бейнебаян көрсетіліп, ақынның өзі де, кітапхана жанындағы «Жас толқын» поэзия клубының мүшелері де бірнеше өлеңдерін оқыды.

Көптеген құттықтаулар, ақ тілектер айтылды. Солардың бірі орталықтандырылған кітапханалар жүйесінің басшысы Анар Жамантайқызы Махмұтова болды.

Медеттің өлеңдеріне жазылған «Ұлытауым» және «Жеңге мен қайны» әндерін жиналғандар сүйсіне тыңдады.

Кітаптың тұсаукесер рәсімін жасау құрметіне атақты ақындар Мұқан Сейтқазинов пен Ғазиз Ештанаев ие болды.

Осылайша «KitapTime – 2025» кітап фестивалі аясында тұсауы кесілген «Тамшы» енді кітапхана сөресінен табылады. Барыңыз, алыңыз, оқыңыз!

Абдолла Нұртауұлы.

► ПРЕЗИДЕНТ ЖОЛДАУЫ: СЕНІМГЕ СЕРПІН

НАҚТЫЛЫҚҚА НЕГІЗДЕЛДІ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың Қазақстан халқына арнаған биылғы Жолдауы – ел өмірінің барлық саласын қамтыған, нақты міндеттер мен шынайы қадамдарға құрылған мазмұнды құжат болды. Жолдауда айтылған бастамалар халықтың көңілінен шығып, кең қолдау тапқаны анық.

Президент өз Жолдауында әлеуметтік әділеттілік, экономикалық өсім, ұлттық бірлік пен білім беру жүйесін дамыту сынды маңызды бағыттарға ерекше мән берді. Әсіресе, ел тұрғындарының әл-ауқатын арттыру, жастарға қолдау көрсету, кәсіпкерлікті дамыту мен шағын және орта бизнесті қолдау жөніндегі бастамалар қоғамның қызу қолдауына ие болды.

Биылғы Жолдаудың басты ерекшелігі – нақты істерге, орындалуы мүмкін шараларға негізделуі. Бұл өз кезегінде халықтың сенімін нығайтып, мемлекет пен қоғам арасындағы байланысты одан әрі күшейтеді. Президенттің жаңа экономикалық бағытқа көшудің маңыздылығын атап өтуі – еліміздің дамуына тың серпін беретіні сөзсіз.

Білім беру саласындағы реформалар, мұғалімдер мәртебесін арттыру мен ауыл мектептерін дамыту жайындағы ұсыныстар білім саласы қызметкерлері үшін үлкен қолдау болды. Сондай-ақ денсаулық сақтау, тұрғын үй, экология, цифрландыру сынды өзекті мәселелер де назардан тыс қалмады.

Президент Жолдауында білім беру, денсаулық сақтау, әлеуметтік қорғау, ауыл шаруашылығы, кәсіпкерлікті қолдау, цифрландыру сынды халық үшін өзекті мәселелер кеңінен қамтылды. Әсіресе, жастарды қолдау, сапалы білім мен заманауи денсаулық сақтау жүйесін дамыту жөніндегі тапсырмалар көпшіліктің көңілінен шықты.

Жолдауда ауыл инфрақұрылымын жаңғырту, жол сапасын арттыру, таза ауыз су мен жылу жүйелеріне қолжетімділікті қамтамасыз ету сияқты маңызды мәселелерге де ерекше назар аударылды. Бұл – ауыл тұрғындарының әл-ауқатын арттыруға бағытталған нақты қадамдар.

Жалпы, Жолдау елдің бүгіні мен ертеңіне жауап беретін, нақты мақсаттарды көздеген маңызды құжат ретінде бағалануда. Ел Президентінің бастамаларына қолдау білдіре отырып, әр азаматтың өз үлесін қосуы – ортақ міндет.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың халыққа арнаған кезекті Жолдауы еліміздің барлық азаматтары үшін маңызды құжат болды. Бұл Жолдау – тек мемлекеттік саясаттың бағыт-бағдарын айқындап қана қоймай, ел дамуының жаңа кезеңіне жол ашатын стратегиялық бағдарлама.

Сондай-ақ, экономиканы әртараптан-дыру, өнеркәсіп пен шағын және орта бизнесті қолдау шаралары ел экономикасының тұрақтылығы мен бәсекеге қабілеттілігін арттыратыны сөзсіз.

Көпшілікті қуантқан тағы бір мәселе – жастарды қолдау. Президент жастарға жаңа мүмкіндіктер мен қолжетімді білім беру жолдарын қарастырып, болашақ мамандарды сапалы дайындау қажеттігін баса айтты. Бұл – еліміздің дамуы үшін стратегиялық маңызды қадам.

Жолдауда көрсетілген бағыттар мен тапсырмалар елдің әлеуетін арттырып, әділетті Қазақстанды қалыптастыру жолында нақты қадам болмақ. Ендігі міндет – осы тапсырмаларды бірлесе орындау. Қоғамда оң пікір тудырған бұл Жолдау – халық үніне құлақ асатын мемлекеттің нақты көрінісі. Барша азаматтар Жолдауды қолдап, оның жүзеге асуына белсене атсалысса, еліміз дамудың жаңа биігіне көтеріледі деген сенім мол.

А.ҚҰРАҚБАЙ,
Сәтбаев қаласы ішкі саясат
бөлімінің басшысы.

► АГРОӨНЕРКӘСІП САЛАСЫ

ҚОЙ ШАРУАШЫЛЫҒЫН
ДАМУҒА ҮШІН

Облыс басшылығы өңірде қой шаруашылығын дамытуды қолға алды. Бұл үшін арнайы бағдарлама да қабылданды. Жоба Жаңаарқа ауданы Түгіскен ауылында жүзеге асырыла бастады.

Қазақ «Мал өсірсең қой өсір, табысы оның көл – көсір» дегенді бекер айтпаған. Кеңес заманында Қазақстанда қой санын 50 млн-ға жеткізу жоспарланған еді. Қазіргі кезде сол бағдардаманы сынап – мінеп жүретіндер де кездеседі. Кеңес Одағы тараған уақытта біздің елімізде қой басы 38 миллионға жеткен екен. Осыншама байлыққа ие болғанымызды да қайтейік, кейін бір қойды – бір бөтелке араққа айыр-бастап жіберген кезіміз де болды. Соның салдары шығар, қой саны күрт кеміп кетті. Базарға барсаң, бағасы удай.

Қой басының кемуінің тағы бір себебі оны бағып – күту машақатының көптігі де болар, жем де, шөп те керектігі тағы бар. Солай екен деп, әлдебір әрекет істемесек, күндердің күнінде қазақ даласында қой қалмауы да мүмкін – ау...

Сондықтан да, облыс әкімдігінің бұл салаға баса назар аударуын тек қана құптау керек. Қазір облыста қой шаруашылығын дамыту бойынша ауқымды инвестициялық жоба іске асырылуда. Жобаны Ұлытау облысының әкімдігі мен «Ұлытау» ӘКК бірлесіп атқаруда.

Жобаның мақсаты қандай дейтін болсақ, бұл қой бордақылау алаңдарын құру, сапалы қой өнімдеріне қол жеткізу, аграрлық секторды дамыту болып табылады. Қай нәрсені қолға алғанда да ең алдымен, қаржы көлемі мен қаржыландыру көзі қызықтыратыны сөзсіз. Жобаның жалпы құны 1,7 млрд теңгені құрайды екен. Бұл қаражаттың 1 млрд 66 млн теңгесіне – асыл тұқымды ұсақ қара мал, ал, 353 млн теңгеге ауыл шаруашылығы техникасы сатып алынды. Нақтылап айтқанда, 500 асыл тұқымды қошқар, 12 400 «Еділбай» қойы және 60-тан астам ауыл шаруашылығы техникасын алу арқылы жоба нақтылыққа айналды. Бұрынғы 24 шаруа қожалығы осы жоба аясына біріктіріліп, 30 жаңа жұмыс орны құрылды. Жобаны жүзеге асыру үшін 2 ауылдық округ және 40-тан астам маман тартылды.

Түгіскен ауылында қолға алынған жоба облыстың экономикасын көтеруге де, елімізді азық – түлікпен қамту мәселесінде де өзінің оң әсерін тигізеді деп күтілуде.

Абдолла НҰРТАУҰЛЫ.

ҚАЗАНДА ҚОСЫЛАТЫН ҚАЗАНДЫҚ

ҚАЛАНЫ ТАҒЫ ДА ҚАРАТУҮНГЕ КӨМІЛДІРІП ТАСТАМАЙ МА?

Қала тұрғындарының арасында осындай алаңдаушылықтың бары жасырын емес. Өйткені, «аузы күйген үрлеп ішеді». Қыстың қыр астына келіп қалғаны күн санап айқын сезіле бастады. Егер бұрындары «алдағы қыста үйіміз жылы бола ма екен?» деп алаңдайтын болсақ, кейінгі бірер жылдың бедерінде бізді «қазандықтың мұржасынан қандай түтін шығар екен?» дейтін мәселе мазалайтын болды.

Қала тұрғындарының арасында осындай алаңдаушылықтың бары жасырын емес. Өйткені, «аузы күйген үрлеп ішеді». Қыстың қыр астына келіп қалғаны күн санап айқын сезіле бастады. Егер бұрындары «алдағы қыста үйіміз жылы бола ма екен?» деп алаңдайтын болсақ, кейінгі бірер жылдың бедерінде бізді «қазандықтың

мұржасынан қандай түтін шығар екен?» дейтін мәселе мазалайтын болды.

Былтырғы қыстың соңын ала қаламызға ҚР Парламенті Мәжілісінің Төрағасы Е. Қошанов бастаған делегация арнайы келді. Олар жағдайды көзімен көрді, мәселені шешудің жолдарын қарастырды. Әрине, елдің, биліктің назарына іліккен мәселе оң шешімін

табуға тиісті. Алажаздай жүргізілген жөндеу жұмыстарының бір бағыты алдағы қыста Қаныш қаласына аспаннан «қара қар» жаудырмаудың қамы болғаны анық. Өткен жылы тек төртінші қазандыққа ғана эмульгатор орнатылған еді. Ал, биыл қалған үш қазандыққа да осы құрылғы орнатылды. Демек, түтінді ауаға жібермей орта

жолдан ұстап қалудың мүмкіндігі артты. Сондай – ақ, көмір сапасына да көңіл бөлінеді деген үміттеміз. Өйткені, «қара қардың» бір кілті жағатын көмірге байланысты екені белгілі.

Санаулы күндерден кейін жаңа жылу беру маусымы басталады. Қазандық іске қосылады. Әрине, үйіміздің жылы болғаны жақсы. Дегенмен, ауамыздың таза болғаны тіпті жақсы ғой. Бізге жеткен ақпараттарға қарағанда, қала қазандығында көп шаруа қолға алынып, атқарылып жатқан секілді. «Сол еткен еңбек текке кетпес» деп үміттенейік. Жақсылық күтейік алғы күндерден!

Абдолла ДАСТАНОВ.

ИНВЕСТИЦИЯ ИГІЛІКТЕРІ

БАҒДАРДАМА ҚАЛАЙ
ОРЫНДАЛУДА?

Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Ұлытау облысы бойынша департаменті өткен аптада «Сәтбаев жылумен – сумен жабдықтау кәсіпорны» ЖШС-нде баспасөз турыын өткізді. Тур мақсаты аталған кәсіпорындағы 2025 жылға арналған инвестиция бағдарламасының орындалу барысымен танысу болды.

«Сәтбаев жылумен –сумен жабдықтау кәсіпорны» ЖШС Сәтбаев қаласы тұрғындарына, заңды тұлғаларға жылу энергиясын беру, бөлу және онымен жабдықтау, суды таратушы желілері арқылы беру, сарқынды суды бұру және тазарту қызметтерін көрсетеді.

Баспасөз турына қатысушылардың қатарында облыстық, қалалық мәслихаттардың депутаттары, Кәсіпкерлердің өңірлік палатасының, жергілікті мемлекеттік органдар мен БАҚ өкілдері болды. Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Ұлытау облысы бойынша департаментінің төрағасы Д. Жүнісбеков жиналғандарға баспасөз турының мән – мағынасы, мақсаты жөнінде түсіндіріп берді. Кәсіпорын басшысы Е. Тоқымбаев жиналғандарды инвестиция бағдарламасы және оның орындалысы туралы хабардар етті. Бағдарламаның қайсысы орындалды және орындалмағаны қандай және мұның себебі неде? Е.Тоқымбаев сөзінде осындай сұрақтарға айқын жауап берілді.

Тарифтік сметалар шеңберінде, Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Ұлытау облысы бойынша департаментінің 2025 жылғы 13 мамырдағы №52-НҚ және Энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының 2023 жылдың 13 мамырдағы №29-П бірлескен бұйрығымен «СЖСЖК» ЖШС-нің жылу энергиясын беру, бөлу және жабдықтау, суды таратушы желілер арқылы беру, сарқынды суды бұру және тазарту қызметтері бойынша 2023-2027 жылдарға арналған инвестициялық бағдарламасы өзгертіліп бекітілген.

Бұйрыққа сәйкес 2024 жылдың 01 желтоқсанынан 2025 жылдың 01 желтоқсанына дейін бекітілген инвестициялық бағдарламаның сомасы 1 млрд 244 млн 893 мың теңгені құрайды (кәсіпорын қаражаты 389,76 млн. теңге, облыстық бюджет қаражаты – 855,13 млн. теңге), мұндағы:

Жылу энергиясын беру, бөлу және жабдықтау қызметі бойынша:

- 129 млн 393 мың теңге – ұзындығы 1,11 шақырым Тех.колледждің ЖК-нан №6 шағын ауданының ЖК-на дейінгі №4 магистральдық жылу желісінің учаскесін жөндеу (жеткізуші және кері) (Д630мм) – орындалды.
- 40 млн 194 мың теңге – электр қозғалтқышы бар 1Д1250-63 сорғы агрегатын сатып алу – 2 дана - орындалған жоқ.
- 4 млн 180 мың теңге – электр қозғалтқышы бар 1Д 500-63 сорғы агрегатын сатып алу – 1 дана - орындалды.
- 4 млн 838 мың теңге – электр қозғалтқышы бар 1Д 630-90а сорғы агрегатын сатып алу – 1 дана – орындалды.
- 715 млн 238 мың теңге – ұзындығы 1 шақырым №6 ЖК-нан №8 ЖК-на дейінгі №1 магистральдық жылу желі-

сінің учаскесін қайта жаңарту (жеткізуші және кері) (Д630мм)- орындалды.

- 139 млн 893 мың теңге – ұзындығы 0,6 шақырым №4 ЖК-нан Влад жиһаз цехына дейін №2 магистральдық жылу желісінің учаскесін қайта жаңарту (жеткізуші және кері) (Д530мм) – орындалды.

Суды таратушы желілер арқылы беру қызметі бойынша:

- 22 млн 540 мың теңге – ұзындығы 0,49 шақырым №5 су құбыры учаскесін жөндеу (400мм); материал алынды, жұмыс қыркүйек айына жоспарланды.
- 92 млн 766 мың теңге - КАМАЗ 65117 шассиіндегі PALFINGER PK 18500А ма-

нипуляторын сатып алу –орындалды.

- 5 млн 941 мың теңге – полиэтилен құбырларын дәнекерлеу аппаратын сатып алу -орындалды

Сарқынды суды бұру және тазарту қызметі бойынша:

- 21 млн 873 мың теңге – ұзындығы 0,4755 шақырым кәріз коллекторын жөндеу – Негізгі нәжіс сорғы станциясынан III көтеру сорғы станциясы арасындағы кәріз коллекторын жөндеу (№1 учаскесі) (Д400мм); материал алынды, жұмыс қыркүйек айына жоспарланды.

- 37 млн 835 мың теңге – ГАЗ С42А43 «САДКО NEXT» автокөлігін сатып алу – 1 дана - орындалған жоқ.

- 13 млн 965 мың теңге – МТЗ Беларус 82.1 тракторын сатып алу - 1 дана – орындалды.

- 16 млн 235 мың теңге – Atlas Copco Varisco R 150 WP FL10 G11 мотор сорғысын сатып алу – 1 дана – орындалды.

2025 жылғы 1 қыркүйекте жағдай бойынша инвестициялық бағдарламаның іс-шаралары 85 пайызға орындалды. Инвестициялық бағдарламаның қалған іс-шаралары 2025 жылдың соңына дейін орындалатын болады.

Кәсіпорын директоры баяндама соңында Инвестициялық бағдарламаның іс-шаралары қала тұрғындарын жылумен және сумен қамтамасыз ету сенімділігін арттыруға, инженерлік желілер мен жабдықтардың қызмет ету мерзімін арттыруға, сондай-ақ олардың энергия тиімділігін арттыруға бағытталғанын айтты.

Бұдан соң баспасөз турына қатысушылар инвестиция бағдарламасы бойынша алынған техникаларды, атқарылып жатқан жұмыстарды көзбен көрді.

Мұндай турлар жұмыстағы жариялылықты, ашықтықты қамтамасыз етеді. Халық қаржының қалай игеріліп жатқанын білетін болады. Мұны қоғамдық қадағалаудың, бақылаудың бір түрі десе де болғандай –деп ой бөлісті бізбен Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Ұлытау облысы бойынша департаментінің төрағасы Дәуір Жүнісбеков.

Кәсіпорында кейінгі жылдары жұмыс сапасын арттыруға, жұмыскерлердің жағдайын жақсартуға бағытталған іс-шаралар қолға алынып, өз нәтижесін көрсете бастады. Ал, мұндай жұмыстар алдағы уақытта одан әрі жалғайтын таба беретін болады.

Абдолла НҰРТАУҰЛЫ.

СЕНІМ ТЕЛЕФОНЫ

«Сәтбаев қалалық мәслихатының аппараты» мемлекеттік мекемесінде 3-45-23 сенім телефоны жұмыс істейді. Осы телефон арқылы қала тұрғындары аталған мекеме қызметкерлерінің мемлекеттік қызметшілердің ар-намыс кодексінің, мемлекеттік қызмет және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы заң нормаларын бұзғандығы туралы фактілерді хабарлауларына болады.

Жұмыс уақыты 9:00 – 18:30-ға дейін.

Email: maslihat. satpaev maslihat@mail.ru

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

ГУ «Аппарат Сатпаевского городского маслихата» сообщает, что в аппарате маслихата работает телефон доверия 3-45-23 с режимом работы с 9:00 до 18:30 часов, по которому жители города могут сообщить о фактах нарушения сотрудниками данного учреждения норм Кодекса чести государственных служащих, законодательства о государственной службе и борьбе с коррупцией.

Email: maslihat. satpaev maslihat@mail.ru

ҰСТАЗДАРДЫҢ ҰСТАЗЫ БОЛҒАН АНА!

**АНАМЫЗ
ШАБАЛ
БЕЙСЕНБЕКҚЫЗЫНЫҢ**

**ЖАРҚЫН БЕЙНЕСІН
ЕСКЕ АЛУҒА АРНАЛҒАН
ҚЫРҚЫ ДҰҒА РӘСІМІ**

**27-қыркүйек (сенбі күні)
сағат 12.00-де
Сәтбаев қаласы
«Арай» мейрамханасының
Үлкен залында өтеді.**

**ҚЫРҚЫН БЕРУШІЛЕР:
БАЛАЛАРЫ МЕН
ТУҒАН – ТУЫСТАРЫ
ДҰҒАДА БІРГЕ
БОЛЫҢЫЗДАР!**

БАЛА КЕЗІМНЕН БІЛЕМІН...

Шабал апайымыздың жалғаннан жүзін жасырғанына да қырық күнге тақалды. Айналамыздан қандай – қандай ірі тұлғалар, керемет жандар кетіп жатыр... Мен үшін ол кісінің орны тым бөлек. Өйткені..

«Қайран менің «Төртіншім – ай, Төрт қалаға бергісіз!» деп, Шынболат Ділдебаев ағамыз жырға қосқан алақандай ауылда Бейсенбек ақсақалдың үйімен бірге тұрдық. Күн жылынған соң Жезді өзенінің бойына жайлауға да бірге шығатынбыз. Қазір сол күндердің бәрі де әрі тәтті, әрі мұңлы сағынышқа айналды.

«Төртіншінің» бар баласы Весовая кентіндегі №10- мектепке қатынап оқитынбыз. Екі ара соншалықты қашық та емес, содан ба екен, көлік те керек етпейтінбіз. Бейнелеп айтқанда, жүгіріп барып, жүгіріп қайтатынбыз.

Шабал апай ұстазымыз болды. Мектептің басшысы да сол кісі болатын. Келісті келбеті, жылы сөзі бәрімізді үйіріп алатын. Даусының қатты шыққанын ешқашан естімеппін ғой.

Бір ғажабы, біз отбасымызбен Шабал апайдың шәкіртіміз. Менің жарым да апайдың оқушысы болды. Ал, балаларымыздың бәрі де №27- мектепте оқыды. Бұл мектепті ауызекі тілде «Шабалдың мектебі» деп атап кеткені бршаға аян.

Біз Мұзараф аға мен Шабал апайдың балаларымен де бірге ойнап, бірге өстік. Ардақ, Жомарт,

Талғат... бәрімен де досжар жандарға айналдық. Талғат екеуміз №65- шахтада еңбек жолымызды қатар бастадық десек те болады. Кейін корпорациядағы қызмет бабында да бірге жүрдік.

Шабал апайдың қолынан талай мәрте дәм тату бақыты бұйырды. Кешегі ұстазымыздың шай құйып отырғанына алғашқы кездері кәдімгідей қысылатын да едім. Апай аңғарымпаз ғой, байқап қалды.

-Сен қысылма. Бұл үйге келгесін - қонақсың. Ал, қонақты күту, қызмет жасау – біздің міндетіміз – деген еді. Не деген парасаттылық?!

Мұзараф аға да, Шабал апай да соңдарына жақсы із, тамаша үлгі – өнеге қалдырып кетті. Ұл – қыздары қандай?! Бәрі де шетінен білімді де білікті болып, өмірден өз орындарын тапты. Енді ата – әжелерінің жолдарын немере, шөберелері жалғай бастады. «Адам ұрпағымен мың жасайды» демекші, Ағамыздың да, Апайымыздың да мыңжылдық ғұмырлары басталды.

Жатқан жерлері жайлы болсын! Кейінгілерді әруақтарымен желеп –жебей берсін!

**Аллияр ЖАРАСПАЕВ,
Сәтбаев қаласының Құрметті азаматы,
ҚР Парламенті Мәжілісі
IV шақырылымының депутаты.
«Құрмет» орденінің иегері.**

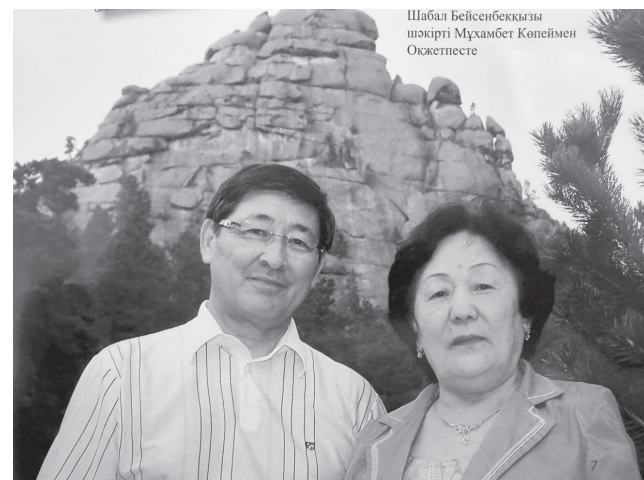
ӨМІРІ – ӨЛКЕ ТАРИХЫ

Мыңдаған шәкірттерінің бірі ретінде Шабал апайдың өмірден озаны туралы суық хабарды естігенде жүрегім лүгіл қағып, көңілім күйзеліп кетті!

Қадірменді жерлестер!

Құрметті бауырларым - Ахановтар әулеті!

Адал Жар, Алтын құрсақ, Асыл да Батыр Ана, Абзал да Аяулы Әже, Ұстаздардың Ұстазы Шабал Бейсенбекқызы апайдың қазасына байланысты баршаңызға қайғырып көңіл айтамын!

Шабал Бейсенбекқызы шәкірті Мұхамбет Көпеймен Оқжетпесте

Қолыма «Аңызға айналған ұстаз» атты кітапты алып, парақтап отырып, Шынболат ақынның Шабал Бейсенбекқызының 60 жасқа толуына орай жазылған «Үлкендік» деп аталатын өлең жолдарын қайта-қайта оқи бердім! Бұл өлеңді Шабал апайға «өлеңмен жазылған мінездеме» десе де болғандай. Көз алдымнан туған жердің тарихы, кешегісі мен бүгіні тізіліп өтіп жатты! Бұған себеп болған ұстазым Шабал апайдың өмірі болатын. Өйткені, Апайдың өмірі өлке тарихымен тікелей байланысты Өмір еді!

Ия! Әр елде бетке ұстар, мақтан тұтар айнасы секілді ерекше жандар бар екені белгілі! Шабал Бейсенбекқызы бар саналы өмірін ұрпақ тәрбиесіне арнаған, ұстаздық етудің қыр-сырын жетік меңгерген, әділ де парасатты басшы, ерекше ұйымдастыру қабілет иесі бола білді.

Шабал апай, Шабал мұғалім мен үшін Ұлы даланың кіндігі Ұлытау өңірінің тумалары ішіндегі өлшем мөлшеріне сыймайтын бірегей ТҰЛПА, Ғасыр Адамы десем де артық болмас!

Балғын бала шағымыздан маңдайымыздан сипап, қазақи болмысымыздың негізі - ұлттың тілі мен тәрбиесіне сусындатқан, тағлымды сөздерден ою ойып, кесте тоқудың, сүйекті сөз сөйлеудің шебері Ұлы Ұстазым Шабал Бейсенбекқызының майдақоңыр үні, маңғаз мінезі, өнегелі, үлгілі адами қасиеті мәңгілік есте сақталады!

Шабал апайдың иманы жолдас, алды пейіш, арты кеніш болғай!

АЛПА алдынан жарылқасын!

Қош бол, Ұлағатты Ұлы Ұстаз!

Ахановтар әулетінің ұрпағына Мұзараф ағаның, Шабал апайдың асқақ абыройы, жарқын жолдары, халқының ыстық ықыласы мен сый-құрметі жұғысты болғай!

Бекем болыңдар, бауырларым!

**Ізгі ниетпен,
Мұхамбет КӨПЕЕВ,
мемлекет және қоғам қайраткері.**

АРҚА СҮЙЕЙТІН АПАМ ЕДІ...

«Шеңбер» деген ауыл бар. Шағын ғана осы ауылдан өңірге, елге таны- мал көптеген тұлғалар өсіп шықты.

Сол ауылда Шабал апайдың әкесінің есімімен аталатын «Бейсенбек құдығы» дейтін құдық болды. Суы сондай тәтті сезілетін. Шабал тәтеміз Бейсенбек әкеміз бен Бәтима шешеміздің жалғыз қызы болатын. Маған тәтемнің ән салғаны керемет әсер ететін.

Кейін студент атанды. Алматыдан каникулға келгенде тіпті түрленіп, құлпырып кеткенін көрдік, қызыға қарайтын болдық. «Енді қашан келеді екен?» деп, кәдімгідей студенттердің каникулын күтіп жүретін едік. Анасы Бәтима шешеміздің «Шабалым, Шабалым» деп сүйсініп, мақтанып отыратынын талай көрдім. Мақтануға лайықты болатын.

Кейін Мұзараф ағайға тұрмысқа шықты. Мына қызықты қараңыз, мен де Мұз – ағаның жақын інілерінің бірімен бас қостым. Сөйтіп, Шабал тәтеме «келін» болып шықтым. Бірақ...

-Сен менің сіңілімсің, содан соң ғана келінсің, сондықтан менен имене берме - дейтін.

Қызмет барысында да айтқан ақыл – кеңестерін әркез басшылыққа алып жүрдім. Жалпы өз басым Мұзафар ағаның да, Шабал тәтемнің де қамқорлығы мен қолдауын көп көрдім.

Абыз аға, аңыз ана атанған Мұзараф Аханов пен Шабал Бейсенбекқызының көп жандарға шапағаты тиді. Сол жақсылықтары алдарынан шықсын, жатқан жерлері жайлы, топырақтары торқа болсын!

Жақсы жандар әрқашанда біздің көңіліміздің төрінде, жүрегіміздің түпкірінде, мәңгілік жадымызда сақтала беретін болады.

**Майра ЖАППАСБАЕВА,
Сәтбаев қаласының Құрметті азаматы.**

ЖҰРТЫНЫҢ ЖҮРЕГІНДЕ ҚАЛҒАН АНА!

Ә. Алпысова Шабал тәтемен.

Қаныш Сәтбаев ұрпақтары келгенде.

Ұстаз және шәкірт.

АҚ БАТАСЫН АЛҒАН ЕДІМ

Қай заманда болсын ұстаздарға құрмет жоғары болған. Бүгіннен немесе кешеден ғана ұлы мамандық иелеріне құрмет көрсетіліп келе жатқан жоқ, ықылым заманнан бері ұстаздықтың шоқтығы биікте. «Тамшысымен тас төсетін бейне бір су тәрізді», - деп әл-Фараби айтқандай, ұлағаты мол жандарға ілтипат таныту – адамгершілігіңнің ілгері басуының бір қадамы.

Білім ордасына келген күннен бастап мектептің оқу-тәрбие жұмысын қарқынды жолға қойып, облыстағы озық мектептердің деңгейіне көтерген, нәтижелі жұмыстары республика көлеміне танымал болған, ұстаздық кәсібі ғана емес, бүкіл ел әлеміне айналған – Шабал Бейсенбекқызының өнегелі өмірі баршамызға үлгі, өнеге. Ұлағатты ұстаздың өзінен бастау алған тәрбие бағытындағы іс-шаралар әлі күнге дейін мектебімізде жалғасын табуда. Ұстаздардың хор үйірмесі, домбыра оркестрі, би, драма үйірмелері заман өзгергенімен, ұлттық құндылықтарымыздың алтын көмбесі іспеттес күн сайын құндылығын арттырып, жарқырай түсуде. Кезінде қаладағы жалғыз ғана қазақ мектебі болып, қазіргі кезде ел арасында «қара шаңырақ» аталатын мектептің әр ұстазы мен оқушысы бойында ұлттық рух пен мінез ерекше қалыптасқан. Өйткені, ұлы ұстазынан үлгі алған үзеңгілес әріптестері мен өзі баулып-өсірген шәкірттері әлі күнге дейін қызмет етуде. Былтырғы оқу жылындағы мектебімізде өткен облыстық оқуларда абыз ана, ұлағатты ұстаздың батасын алдым. Шабал Бейсенбекқызының ақ батасын алу – өмірімдегі ең ұмытылмас сәттерімнің біріне айналды. Ұстазбен кездескен әрбір сәтті жадымнан еш өшірмек емеспін. Қуанышынан қиындығы көбірек басшылық жолымда аңызға айналған ұстаздың әр сөзі адастырмас темірқазығым болары сөзсіз.

Әсем АЛПЫСОВА,
№27 – мектеп директоры.

«СӘТБАЕВТАНУ» МҰРАЖАЙЫН ҰЙЫМДАСТЫРДЫ

2003 жылғы маусым айында мектебімізде Мейіз Қанышқызымен кездесу өткізілді. Соның алдында ғана мектепте ашылған шағын ғана «Қаныш Сәтбаев» музейін тамашалаған Мейіз апай ризашылығын айтып тауыса алмады. Ал, бұл музей – Шабал Бейсенбекқызының бастамасымен ұйымдастырылған еді.

Ұлтымыздың ұлы перзенті Қаныш Сәтбаевтың алдында бала кезінде ән салғанын, кейін студент болып жүргенде құрбысының жатақхана мәселесін шешуге көмектесуді өтініп барған кезін Шабал Бейсенбекқызы тамаша әңгімелейтін.

- Мен өмірімде Қаныш ағамен үш мәрте кездестім. Қашан көрсем де ол кісінің жүзінен жылылық лебі есіп тұратын. Сондай – ақ, жадының мықтылығы қайран қалдыратын – деп еске алушы еді Қаныш аға туралы.

1961 жылы Жезқазғанда Қазақ КСР Ғылым Академиясының көшпелі сессиясы болып өтті. Шабал Бейсенбекқызы арнайы барып сәлем берді. Қаныш аға бірден таныпты. «Сен әлгі әнші баласың ғой» деген екен. Сол жолғы кездесу туралы Ш.Бейсенбекқызының «Озық ойлы ағаға» деген өлеңі «Жезқазған кеніші» деген газетке басылып шығып, бәріміз қызыға оқығанымыз да есімде. Сол сарғайған газет қиындысы да қазір музейден орын алып тұр. Жас ұрпақ Шабал ұстаздың өлеңі арқылы ұлы ғалымның тұлғасын одан әрі жақыннан тани түсуде.

- Маған Қаныш Имантайұлының «Ісіңізге, еңбегіңізге, оқуыңызға нағыз адамгершілікпен қарасаңыз, сөз жоқ, әрқашан жеңіске жетесіз» - деген ағалық ақылы әрқашан жол сілтейтін бағдаршамға айналды. Қиналсам да сол сөзді есіме алып, бойыма қуат, күш жинайтын едім – дейтін Шабал ұстаз.

Өскелең ұрпаққа ұлттық тәлім – тәрбие беру, ұлтымыздың ұлы тұлғаларын таныту – Шабал ұстаздың өмірлік ұстанымы болды. Сол үшін еңбек етті, тер төкті. Мектептегі ұлы ғалымға арналған музей де апайдың кейінгі ұрпаққа қалдырған өшпейтін ұлы еңбектерінің бірі.

Күлпаш ЖҮНІСОВА,
№27 – мектептің ұстазы

МЕКТЕПТІ ЕЛГЕ ТАНЫТТЫ

Еліміздегі байырғы оқу ошақтары тәрізді №27 мектептің де өзіңдік, қайталанбас даму жолы, жеңісті кезеңі мол, шежірелі тарихы шалқар десек, артық айтқандық емес. Бір кезде қаладағы жалғыз қазақ мектебі болған мектептің білімде де, өнерде де шарықтаған кезі, оны жиырма жылдан аса уақыт басқарған Шабал Бейсенбекқызының есімімен тығыз байланысты.

Елдің астанасынан алшақ жатсақ та мектептің атақ – даңқы күллі республикаға, Одаққа тарады. Өйткені, Шабал Бейсенбекқызы басқарған №27 мектеп Жезқазған облысы көлеміндегі педагогикалық озық тәжірибе алмасу орталығына айналды. 1983-1990 жылдары мектепте Алматы, Мәскеу қалаларының белгілі ғалымдарының қатысуымен екі дүркін республикалық ғылыми – тәжірибелік конференция өткізді. Конференция жұмысына көрнекті ғалымдар мен әдіскерлер – Р.Нұртазина, Л. Мұфталова, Қазақстанның Оқу министрі Қ. Балахметов мектеп жұмысына жоғары баға берді. 1987 жылы білім ошағының бай оқу-техникалық, материалдық қорын ескере отырып, ұжымның эстетикалық, адамгершілік бағыттағы жемісті еңбегі бағаланып, ҚР Білім министрлігінің қолдауы негізінде республика бойынша тірек мектебі болып танылды.

Шабал Бейсенбекқызының өмірге соншалықты құштарлығының, ұстаздық жолға барынша беріле еңбек етуінің, таусылмайтын ізденімпаздығының құпия – кілті қайда жтыр? Мен бұл сұрақтың жауабын ол кісінің өз сөзінен тапқандаймын.

- Атақ – даңқтың арзаны да, жеңілі де болмайы. Ол тынымсыз еңбек пен ізденістің арқасында келіп, халқыңа әкелер пайданың мөлшерімен өлшенеді. Бастауыш сыныптағы ұстазым Бүлше Жалмағанбетова, жоғары оқу орнындағы ұстазым Мәлік Ғабдуллин, кәсіби өміріме жолдама берген Қабден Шыңғысұлы, басшылық жұмыстың мол тәжірибесін үйреткен Хакима Тайырқызы тәрізді өнегелі ұстаздарыма еліктеп, солардан дәріс алмасам, егер менің басшылық жолымда мектеп ұжымдары демеп, қолдамаса, менен дәріс алған шәкірттерім ел мақтанарлық азамат болып қалыптаспаса, осындай дәрежеге жетер ме едім?!- деп тебірене сыр ақтарғаны бар еді. Шынында да, айналасындағы адамдардың бойындағы жақсылықтарынан үйреніп, өзі де айналасына нұр – шуағын шақан адам ғана көпшіліктің риясыз құрметіне бөленетін болса керек. Шабал Бейсенбекқызының өмір жолына қарап мен осындай ойға тірелдім.

Жаның жәннатта болсын, жақсы адам!

Мәрия ТІЛЕУЛЫҚЫЗЫ,
№27 – мектептің ұстазы.

СВЕТСКОЕ ОБЩЕСТВО КАЗАХСТАНА: ПРАКТИКА ТОЛЕРАНТНОСТИ

Светскость - один из краеугольных принципов современного государства, обеспечивающий равенство всех граждан независимо от их религиозных убеждений и мировоззрения. Казахстан, закрепивший в своей Конституции статус светского государства, стал примером того, как различные этносы и конфессии могут мирно сосуществовать и сотрудничать ради общего будущего. В условиях многонационального и многоконфессионального общества именно практика толерантности становится гарантом устойчивого развития, общественного согласия и укрепления государственности.

Светское государство - это пространство, где религия и политика существуют обособленно, но в гармонии. Государственные решения принимаются на основании закона, а не религиозных норм. При этом каждому гражданину гарантируется свобода совести и вероисповедания.

Казахстан демонстрирует, что светскость не означает отказ от духовных ценностей, а напротив - создаёт условия для их свободного развития. Это становится возможным благодаря тому, что все конфессии находятся в равных условиях, а государство выступает нейтральным арбитром, не отдавая предпочтения какой-либо религии.

В Казахстане проживает более 122 этносов и действуют свыше 18 официально зарегистрированных конфессий. В таких условиях толерантность - это не просто моральный принцип, а насущная необходимость.

Практика толерантности проявляется в разных сферах:

Политической - каждый гражданин имеет право на участие в управлении государством независимо от вероисповедания.

Социальной - разные этнические и религиозные группы имеют равный доступ к образованию, здравоохранению, социальным льготам.

Культурной - в стране развиваются культурные центры, проводятся межконфессиональные диалоги, фестивали и форумы.

Правовой - все религиозные объединения действуют в рамках единого законодательства, что обеспечивает баланс между свободой вероисповедания и общественной безопасностью.

Особое значение имеет казахстанская практика созыва Съездов лидеров мировых и традиционных религий, которые проходят в Астане с 2003 года. Эти съезды стали международной площадкой для диалога культур и религий, укрепляя имидж страны как центра толерант-

ности и межконфессионального согласия.

Казахстанская модель сочетает в себе:

1. Сохранение светского характера государства;

2. Поддержку культурного и духовного разнообразия;

3. Акцент на диалог и взаимное уважение.

Особую роль в укреплении толерантности играет молодёжь. Именно новое поколение формирует культуру открытости, уважения к различиям и готовность к сотрудничеству. В школах и университетах реализуются образовательные программы, направленные на воспитание межкультурного диалога и уважения к правам человека. Молодёжные инициативы - волонтёрские проекты, экологические движения, социальные стартапы - становятся важным инструментом практической реализации идей светскости.

Светское общество Казахстана - это уникальная модель, в основе которой лежат толерантность, равенство и взаимное уважение. Практика толерантности в нашей стране проявляется не только в официальных документах и законах, но и в повседневной жизни, где люди разных национальностей и вероисповеданий живут и работают бок о бок.

Таким образом, светскость и толерантность являются неразрывно связанными принципами, обеспечивающими внутреннюю стабильность и международный авторитет Казахстана. Сохранение и укрепление этих ценностей - ключевая задача как государства, так и общества, ведь только через взаимное уважение и доверие возможно построить справедливое и гармоничное будущее.

Ғабит ҚАЛДАРБЕК,
член областной информационно-разъяснительной группы по вопросам религии, религиовед.

ПРАВА ЧЕЛОВЕКА

ИНСТИТУТ НАЦИОНАЛЬНОГО ПРЕВЕНТИВНОГО МЕХАНИЗМА ПРИ УЧАСТИИ ГРАЖДАНСКОГО ОБЩЕСТВА

Национальный превентивный механизм (НПМ) — это важнейший инструмент в борьбе с пытками и другими жестокими, бесчеловечными или унижающими достоинство видами обращения и наказания. Его деятельность основывается на положениях Факультативного протокола к Конвенции ООН против пыток (ФПК ОПП), который Казахстан ратифицировал в 2008 году.

Основной задачей НПМ является осуществление регулярных посещений мест несвободы — таких как следственные изоляторы, учреждениях КУИС, психиатрические учреждения, изоляторы временного содержания, — с целью предотвращения пыток и жестокого обращения. При этом важным аспектом работы НПМ является его независимость от государственных органов.

Несмотря на то, что НПМ функционирует в Казахстане более 10 лет, уровень осведомленности гражданского общества об этом институте остаётся низким. Многие граждане не знают о своих правах, о существовании НПМ или о возможности обратиться за помощью в случае нарушений прав в местах лишения свободы.

Информированность — это первый шаг к эффективной защите прав человека. Чем больше людей знают о работе НПМ, тем выше общественный контроль за соблюдением прав человека в закрытых учреждениях. Это способствует прозрачности, подотчетности и снижению уровня нарушений прав.

Повышение информированности гражданского общества о НПМ — это не только важный элемент правозащитной работы, но и залог построения справедливого, правового государства. Общество должно знать, что существуют механизмы защиты прав даже в самых закрытых и уязвимых местах.

Если вы или ваши близкие столкнулись с насилием, помните: вы не одни, и государство имеет механизмы для вашей защиты. Обращайтесь в правоохранительные органы, службы социальной защиты или в Представительство Уполномоченного по правам человека в вашем регионе. Инстаграм страница Представителя Уполномоченного по правам человека в РК по области Ұлытау – ombudsperson_ulytau, город Жезказган ул. Сатпаева 54, 209 кабинет.

А.КАРИМОВ,
представитель Уполномоченного по правам человека по области Ұлытау.

ТАҒЫ ДА МЕДИАЦИЯ ТУРАЛЫ

2011 жылы 28 қаңтарда Қазақстан Республикасының «Медиация туралы» Заңы қабылданды. Медиация латын тіліне аударғанда «mediare» деген сөзді береді. Медиация – делдалдық ету, тараптардың өзара тиімді шешімге келу тәсілі болып табылады.

Қазақ халқы үшін бітімгершілік – билік айтудың ең озық өнегесі. Ұлы қазақ даласының билігінің белгілі дара тұлғалары –Төле би, Қазыбек би, Әйтеке билер бастаған дана билердің ел арасындағы кез келген дауды бітімгершілік жолымен шешіп, халқымыздың бірлігін, ауызбіршілігін, тұтастығын сақтауға үлкен рөл атқарғаны баршамызға белгілі. Медиация туралы заңымыздың аты бөлек болғанымен қазақ халқы үшін жат дүние емес. Халқымыздың дарабоз билерінің дәстүрлі билік жүргізу тәсілінің заңды жалғасы.

Медиациялық тәртіптің мақсаты – тараптардың шиеленіс деңгейін төмендету және даудың екі жақты да қанағаттандыратын шешіміне қол жеткізу. Медиацияның тараптары жеке

және заңды тұлғалар болуы мүмкін. Медиатор медиация тарабы болып табылмайды. Медиация сотқа дейінгі тәртіпте және азаматтық, еңбек, отбасы, басқа құқықтық қатынас-тардан туындайтын дауларда, жеңіл және орташа ауыр қылмыс туралы істер бойынша қылмыстық іс барысында қарастырылатын дауларда қолданылады.

Медиацияның негізгі мақсаты – дауды (дау-шарды) шешудің медиацияның екі тарапын да қанағаттандыратын нұсқасына қол жеткізу және тараптардың дауласушылық деңгейін төмендету болып табылады.

«Медиация туралы» Заң – алдағы уақытта қолданылған жағдайда, дауларды тез әрі тиімді оңтайлы шешілуіне, тараптардың материалдық шығынының

азаюына, адамның моральды түрде шаршамауына, жан-жалдасу тараптардың келешек өмірлерінде бір-бірлеріне деген кек сақтамауына, кемсітпеуіне, бір-біріне кешірім жасауына, адамдардың адамгершілік қасиеттерін арттыруға зор ықпалын тигізеді.

Медиаторлар - халықтың бітімгершілікпен даулы істерді шешуді жүзеге асырады.

Бұл заңның пайдалы жағы кішігірім дауларды шешуде ықпалды бола алады.

Жалпы медиация заңы дауласушы тараптарды қандайда да бітімге келтіру ол ата бабамыздан қалған қағида.

Медиация заңы жалпы қоғамға әкелетін тиімді әсері көп, бұл мәнжайларды қоғамда теориялық тұрғыдан дұрыс түсініспеушілік туындағанымен,

практикалық қолданысқа жақсы жағынан тиімді әсер етеді.

Жалпы алғанда дауласушы тараптарды қандай да бір бітімге келтіру ол ата-бабамыздан қалған қағида. Ол кезде екі тараптың арасындағы даулар билердің әділ шешімімен жүзеге асырылып, екі жақ бейбіт келісімге келіп отырған.

Сондықтан, бүгінгі күнен бастап жеке және заңды тұлғалар қатысатын азаматтық, еңбек, отбасылық және өзге де құқықтық қатынастардан, сондай-ақ онша ауыр емес және орташа ауырлықтағы қылмыстар туралы істерді қылмыстық сот ісін жүргізу барысында немесе сотқа дейін медиация тәртібін кеңінен қолданып, даулы істерді оңтайлы шешкен жөн.

А. ИБАДІЛДИНА,
Сәтбаев қалалық сотының бас маманы, сот отырысының хатшысы- маманы.

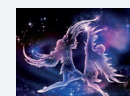

ОВЕН. Для Вас неделя начнется с необходимости сосредоточиться на рабочих задачах. Возможна неожиданная встреча с человеком, который поможет продвинуть проект или идею. В финансовой сфере стоит быть осторожнее с крупными покупками — лучше перенести их на конец октября. В личной жизни возможны приятные новости от близкого человека.

ТЕЛЕЦЫ будут особенно продуктивны в начале недели. Вас ждет выгодное предложение, связанное с работой или обучением. Документы, которые долго откладывались, наконец будут подписаны. В отношениях важно проявить терпение: ваш любимый человек нуждается в вашем внимании и поддержке.

БЛИЗНЕЦЫ. Для Вас неделя принесет новые знакомства и полезные связи. Это хорошее время для переговоров и совместных проектов. Возможны задержки с финансовыми выплатами, но они быстро решатся. В выходные звезды советуют провести время в кругу семьи или на природе, чтобы восстановить силы.

РАКОВ ждет период активных перемен. На работе появится шанс проявить себя в новой роли или проекте. В бизнесе возможна проверка документов или пересмотр условий договора. В личной жизни стоит уделить внимание честному разговору — это поможет наладить гармонию и доверие.

ЛЕВ. Для Вас неделя будет благоприятной для карьерных шагов. Возможны интересные встречи с коллегами или партнерами. Финансовая сфера обещает стабильность, но стоит воздержаться от ненужных трат. В личной жизни на первый план выйдут романтика и искренние признания.

ДЕВАМ неделя подарит новые задачи и проекты, которые помогут раскрыть профессиональные таланты. Возможна поездка по работе или обучение, связанное с развитием навыков. В отношениях проявите мягкость — ваша вторая половинка оценит вашу заботу. Финансовые вложения лучше планировать заранее.

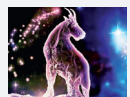
ВЕСАМ стоит сосредоточиться на балансе между работой и личной жизнью. Возможно получение неожиданной информации, которая повлияет на планы. В финансовой сфере стоит внимательно проверять документы и договоры. В семье могут возникнуть небольшие споры, но они быстро разрешатся при открытом диалоге.

СКОРПИОН. Для Вас неделя принесет важные перемены в сфере работы. Вас ждет проект, который потребует полной отдачи, но и принесет заслуженное признание. В финансах возможны дополнительные доходы. В личной жизни не исключена встреча с человеком, который вдохновит вас на перемены.

СТРЕЛЬЦЫ почувствуют прилив энергии и вдохновения. На работе хорошее время для начала новых проектов и поиска партнеров. В финансовой сфере стоит избегать рисков, связанных с быстрыми инвестициями. В любовных отношениях возможны приятные сюрпризы и совместные планы.

КОЗЕРОГ. Для Вас неделя будет насыщенной на деловые контакты. Важно уделить внимание подписанию бумаг или заключению договора — это принесет долгосрочную выгоду. В личной жизни может возникнуть вопрос доверия, который нужно решать спокойно. Финансовая ситуация будет стабильной, но без крупных скачков.

ВОДОЛЕИ будут полны идей и новых планов. На работе появятся возможности для продвижения, особенно если проявите инициативу. Финансовые перспективы улучшатся к концу недели. В личной жизни важно слушать близких и учитывать их мнение — это укрепит отношения.

РЫБЫ. Вас ждет неделя внутренней работы и поиска вдохновения. В профессиональной сфере возможны изменения, связанные с новым руководством или условиями работы. В финансах стоит быть внимательнее к расходам. В личной жизни появится шанс наладить отношения или начать новые знакомства.

МОЛОДЕЖЬ – КАК ДВИЖУЩАЯ СИЛА СВЕТСКОГО ОБЩЕСТВА

Будущее любой страны во многом определяется её молодым поколением. Молодёжь является не только наследником культурных и духовных ценностей, но и главным двигателем перемен, инноваций и развития. В светском обществе роль молодёжи приобретает особое значение, так как именно она способна обеспечить устойчивое развитие, сохранить баланс между традициями и современностью, а также укрепить демократические принципы.

Светскость предполагает равное отношение ко всем гражданам независимо от их религиозных убеждений, этнической принадлежности или социального положения. Молодёжь в этом контексте играет ключевую роль:

1. Она более открыта к диалогу и взаимодействию;
2. Быстрее адаптируется к новым условиям;
3. Готова принимать идеи толерантности и равноправия.

Таким образом, именно молодое поколение становится гарантом того, что принципы светского государства будут не просто закреплены в Конституции, но и воплощены в повседневной жизни.

Важнейшей сферой, где проявляется активность молодёжи, является образование. Получая качественные знания, молодые люди формируют критическое мышление и способность самостоятельно принимать решения. Это делает их устойчивыми к радикальным идеологиям, манипуляциям и деструктивным влияниям.

Система образования в светском обществе должна:

1. Обеспечивать равный доступ к знаниям;
2. Воспитывать уважение к правам человека;
3. Формировать активную гражданскую позицию.

Только в этом случае молодёжь сможет стать полноценным участником демократических процессов.

Современное поколение активно осваивает цифровые технологии, участвует в стартапах, научных проектах и социальных инициативах. Это позволяет молодёжи становиться двигателем прогресса и создавать новые возможности для общества. В условиях светского государства такие инициативы получают поддержку, так как они основаны на принципах равенства, свободы и креативности.

Молодёжь играет ведущую роль в развитии гражданского общества.

Волонтерские движения, экологические проекты, правозащитные инициативы — всё это примеры активного участия молодых людей в жизни страны. Более того, среди молодёжи формируются будущие лидеры, способные строить политику, основанную на справедливости, законности и уважении к правам всех граждан.

Молодёжь — это не просто часть общества, это его стратегический ресурс. Именно молодое поколение обеспечивает обновление и поступательное движение вперёд. В светском обществе, где главными ценностями являются равенство, свобода и справедливость, молодёжь становится главной силой прогресса и стабильности.

Поэтому задача государства — создавать условия для её всестороннего развития, а задача самой молодёжи — использовать эти возможности для укрепления демократии и продвижения идей светскости.

Ғабит ЕРЛАНҰЛЫ,
член областной информационно-разъяснительной группы по вопросам религии, религиовед.

Анекдоты, анекдоты...

Оказывается, если начать баловать внутреннего ребёнка, как советуют все психологи, то зарплата заканчивается максимум через 4 дня.

***

— Если я захочу строить финансовую пирамиду, то какое образование мне лучше получить — финансовое или строительное?

— Профессию психолога, ведь фунда-

мент для такой стройки это люди.

***

Молятся в мечети татарин и башкир. Тут татарин слышит, что башкир просит у аллаха 1000 рублей. И татарин жалеет его, даёт ему 500 рублей. Башкир снова обращается к аллаху и говорит: «О аллах! Ты деньги через татарина не передавай, он половину себе оставляет!»

► БӘРЕКЕЛДІ!

ҮЗДІК ҮШТІКТІҢ БІРІ

Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің бастамасымен 2025 жылдың ақпан айынан бастап іске асырылып келе жатқан «Білім берудегі өңірлік көшбасшылық: инновациялар және әрекеттегі жасанды интеллект» кәсіби даму бағдарламасының қорытынды кезеңі аяқталды. Бұл «Білім берудегі өңірлік көшбасшылық: Жасанды интеллект іс жүзінде» кәсіби даму бағдарламасының соңғы модулі еді.

Бағдарлама аясында білім беру жүйесі басшыларының стратегиялық ойлауын дамыту, басқарушылық және көшбасшылық құзыреттерін жетілдіру, цифрлық трансформация мен жасанды интеллект технологияларын тәжірибеге енгізу көзделген болатын. Соңғы модуль барысында Ұлттық тестілеу орталығының директоры Болатбек Абдрасилов 2004 жылдан бергі ҰБТ-ның даму тарихына шолу жасап, негізгі кезеңдерге тоқталды. Ол тестілеудің электрондық форматқа көшу үдерісі; талапкерлерді қолдау шарала-

ры (онлайн сабақтар, сынақ тесттері, смс-хабарламалар); халықаралық аудиттен өткен физика пәні тестілерінің сапасы және олардың I-level британдық стандарттарына сәйкестігі; оқушылардың кәсіби бағдарын айқындайтын Edunavigator.kz платформасының мүмкіндіктері жөнінде толыққанды ақпарат ұсынды.

Бағдарламаға ҚР Оқу-ағарту министрлігінің орталық аппараты, өңірлік басқармалар мен білім бөлімдерінің 74 басшысы, сондай-ақ еліміздің барлық өңірлерінен колледж директорлары қатысты. Тыңдаушылар көшбасшылық

құзыреттіліктерді дамыту, стратегиялық жоспарлау, техникалық және кәсіптік білім беру жүйесін трансформациялау, жасанды интеллектіні енгізу тәжірибелерін меңгерді.

Бағдарлама аясында педагогикалық хакатон өткізіліп, өңіраралық командалар білім беру сапасын арттыруға арналған жобалар әзірледі. Соның ішінде Павлодар облысы білім басқармасы басшысы, Павлодар облысының Екібастұз қаласы, Ертіс ауданы және Ұлытау облысы білім басқармасы Сәтбаев қаласы білім бөлімі басшыларынан құралған команда жасанды интеллектіні қолдану бойынша жобасымен 13 команда арасынан жүлделі 3-орынды иеленді.

Тоғыз айға созылған оқыту нәтижесінде практик-менеджерлердің кәсіби қауымдастығы құрылды; өңірлік деңгейде жүзеге асырылатын жобалар әзірленді; жасанды интеллектіні білім беру процесіне тиімді енгізуге арналған әдістемелік материалдар топтамасы дайындалды.

Бұл бастама білім беру саласындағы өзекті сын-қатерлерді шешуге, басқарушылық тәжірибені жетілдіруге, сондай-ақ білім беру жүйесінің тиімділігі мен сапасын арттыруға елеулі үлес қосты.

Сәтбаев қаласы білім бөлімінің басшысы Берік Базылұлы Ақшбековті жемісті ізденісі арқылы иеленген жүлдесімен шын жүректен құттықтап, жаңа жеңістер тілейміз!

Абдолла ДАСТАНОВ.

► ОТБАСЫ КҮНІНЕ ОРАЙ

ӘЖЕЛЕР ШЫҚТЫ ОРТАҒА...

Қалалық балалар мен жасөспірімдер кітапханасында «Әжелер – отбасының алтын қазығы» атты байқау өтті. Өскелең ұрпақты имандылыққа тәрбиелеу, ұлттық салт-дәстүрлерді жас буынның бойына сіңіру – байқаудың басты мақсаты болды.

Байқауға қаламыздағы «Ақ әжелер» ансамблінің белсенді мүшелері З. Айтбаева, Б.Ақышбекова, Б. Әбиева, С.Ыдырысова қатысты. Олар өздерін таныстыру, сұрақ-жауап айдары, өз өнерін көрсету, салт-дәстүрден көрініс көрсету сынды деңгейлерден тұрған сыннан сүрінбей өтті. Өздерінің немерелерімен бірге ән

айтып, көрініс қойып, өлең оқыды. Отбасы құндылығы, ұрпақтар сабақтастығы, қазақ тілі сынды мәселелерді де көтерген байқауға қатысушы әжелер өскелең ұрпақты туған жерді жақсы көруге шақырды. Шараға қатысқан Б.Момышұлы атындағы мектеп-лицейдің 7 «Д» сынып оқушылары да атсалысты. Әжелер балаларға

салт-дәстүр, ырым мен тыйым туралы әңгімеледі. Шара соңында байқауға қатысқан әжелер «Өнерлі әже», «Ақынжанды әже», «Білімді әже», «Қолынан бал тамған әже» сынды номинациялар бойынша марапатталды. Барлық марапат иелеріне кітапхана атынан бағалы сыйлықтар табысталды.

Айым БЕКТАС

Саяси-қоғамдық, танымдық-сараптамалық, ақпараттық-жарнамалық газет

АЙМАҚ АҚШАМЫ

Газет 2016 жылғы 18 қазанда ҚР Ақпарат және коммуникация Министрлігінде тіркеліп, №16179-г куәлігі берілген, 2021 жылғы 29 қазанда ҚР Ақпарат және қоғамдық даму министрлігінің Ақпарат комитетінде қайта есепке қойылған.

Меншік иесі: «ЖК «Дастанов»

Бас редактор: Абдолла ДАСТАНОВ

Тираж 520 Заказ 1629

Газет «ASU» Баспа Үйі ЖШС сенімгерлік басқаруындағы «Сыр Медиа» ЖШС баспаханасында, Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, 4-үй, басылды. Газет тоқсанына 1 реттен кем шықпайды.

Редакцияның мекенжайы: Ұлытау облысы, Сәтбаев қаласы, Құсайынов көшесі, 8
E-mail: abdolla61@mail.ru

Индекс – 64799

Газеттің басылу сапасына баспахана жауапты. Жарнама, хабарландырулардың нақтылығына оларды берушілер жауапты.

Мақала авторларының көзқарасы редакция ұстанымымен сәйкес келе бермеуі мүмкін.